

Naši jubilanti

PETER FILEK 70 ROKOV
LADISLAV BAČA 70 ROKOV
JÁN ŠIŠKA 70 ROKOV

Tohoto roku by sa 70. ročného jubilea dožili aj
Július Gerát, Ing. Ivan Karisný, Marián Šroba
ČEŠŤ ICH PAMIATKE

Peter Filek

Po skončení vojenskej základnej služby pracoval pri štátnych lesoch. Po dvoch rokoch odchádza do účelového zariadenia pri TJ. Neskôr k miestnej prevádzke pri obecnom úrade a posledné roky pred dôchodkom sa zamestnáva pri firme Pamiatkovstav. Takže väčšinu svojho života odpracoval pri výstavbe dopravných zariadení a príslušenstiev budov v Roháčoch a Zuberci. Odtiaľto bola výborná pozícia pomáhať turistom v ohrození ich života. Preto už v roku 1967 vstupuje do radov HS a svoje poslanie sa snažil plniť až po odchode do dôchodku.

Ladislav Bača

Do radov HS vstúpil v roku 1969, chodca pracoval niekoľko sezón v pracoval v Tesle Orava v útvare jednorúčového stroja kde dosahoval výborné pracovné výsledky. Veľkým koníčkom mu bola turistika a lyžovanie. To rozhodlo o jeho vstupe do horskej služby. Pre oblasť bol veľkým prínosom kde bol naozaj platným členom až do odchodu do dôchodku. Už ako dôchodca pracoval niekoľko sezón v Oraviciach pri lyžiarskom vleku. Potom prišla choroba, ktorá mu znemožnila aktívny pohyb po turistických chodníkoch či zjazdových tratiach, ktoré tak veľmi miloval. Laco prajeme Ti veľa zických i psychických síl do ďalšieho života.

Ján Šiška

Patril do rodiny kde jeho najstarší brat Július bol skoro celý život horským záchranárom z povolania. Jeho mladší brat Ondrej tiež členom horskej služby. Dá sa povedať, že to mali v rode. Keďže v Zuberci sa gazdovalo v každom dome, deti po skončení základnej školy ostávali doma pomáhať rodičom. Zamestnával sa príležitostne u lesov. Tak aj Janove prvé zamestnanie bola práca lesného robotníka. Neskôr v účelovom zariadení TJ. Potom na miestnom JRD a nakoniec v Pamiatkovstave. Skoro všetko to bolo v Zuberci a Roháčoch. Bol, dá sa povedať vždy poruke ist' na záchranu či pátraciu akciu. V HS je od roku 1968. Aj ako senior sa aktívne zapája pri prácach v našom klube.

Stanislav Jandura

Letný kurz čakateľov HS

Vysoké Tatry, október 2013

14.10. - 19.10.2013
Chata pri Zelenom plese. Tomáš Šimičák, Marek Magerčák, Miroslav Polgart. Je ťažké začať. Už sú to štyri roky čo nás chlapi zavolali do Horskej. Reku bolo by dobré, keď už sa šplháme po tých skaloch niečo aj zmysluplne robíť. A tak sme teda zmluvy podpísali. Okrem tony naškrabanej repy do guľášov a pocitu keď si človek ani kľaknúť v kostole nemôže po reprezentácii vo futbale sme radi, že sme vtedy pod Vápenkou, či pri pivku súhlasili. Naše hory a ľudí v nich sme spoznali a sami veľa príbehov do nich zapísali. Stretli sme sa dobrá partia kamarátov medzi čakateľmi a preto budeme na Poludnicu stále s rešpektom pozeráť. Náš kurz začal v pondelok 14.10. príchodom o ôsmej do domu Horskej služby v Jasnej. Uskutočnili sa tam kondičné previerky so štartom od domu Horskej služby do sedla Poľany, cez Ďereše, smerom na Chopok a naspäť na dom. Po úspešnom zdaní kondičnej túry sme sa presunuli na lezeckú časť skúšok na Machnaté. Každý musel preliešť minimálnou obtiažnosťou 5+. Po dolezení posledného frekventanta a vyhodnotení opäť na dome, sme boli pretransportovaní vozidlami Ministerstva vnútra na Chatu pri Zelenom plese. Čakala nás tam

večera kde sme sa dozvedeli nasledujúci program. V pláne bolo veľa lezenia, ale nakoniec počas celého pobytu nám moc neprialo počasie. Bola zima, aj pod mrazom, pršalo, bola hmla a fúkalo, asi typické Tatranské počasie. Naše školenie prebiehalo hlavne v teple chatky a na okolitých skalkách, kde sme pilovali Štrausa a kladkostroje. V ďalší deň sme mali zdravotvedu, v ktorej ma veľmi zaujala hlavne trauma zvisu. Vo štvrtok sme preberali základy meteorológie, topografie, rádiokomunikácie, miestopisu a čítania z mapy, z ktorých sme boli aj preskúšaní. V posledný deň na cvičnej skalke pod malým Kežmarákom sme mali záverečné skúšky zo Štrausa. Po celkovom vyhodnotení na Brnčálke, sme sa s celým základným letným kurzom rozlúčili a s novými zažitkami poberali domov ku frajerkám. Už teraz sa tešíme na Zimný kurz. Tak nech sneží.

Tomáš Šimičák

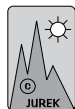
Školenie 24. 2. 2013

Viac foto z činnosti
Horskej služby v Roháčoch
www.abcrohace.sk

Spravodaj HS - Roháče
Vydáva oblastný výbor
HS - Roháče

Návrh, foto, sadzba, tlač:
Vlado Žuffa ©2013

Lúčna 31. 8. 2013

ROČNÍK 20

ČÍSLO 1

december 2013

HORSKÁ SLUŽBA - ROHÁČE

SPRAVODAJ ROHÁČE

Záchranné akcie

Tento rok môžeme čo sa týka štatistiky záchraniek označiť ako priemerný. Chvalabohu je zatiaľ bez smrteľnej nehody a vlastne aj bez závažných zranení turistov, ktorí sa pohybovali v našich horách. Jeden prípad sa mohol skončiť tragicky, nebyť mobilného telefónu, vďaka ktorému turista oznámil svoju nehodu. Bolo to 5. marca. 32 ročný slovenský turista postupoval sám po hrebeni od Skrinariok. Niekde pri Banikovskom sedle sa pošmykol a spadol smerom do Zelené doliny. Musím podotknúť, že nemal dostatočný výstroj na pohyb v náročných zimných podmienkach na hrebeni Roháčov. Predovšetkým nemal mačky a terén bol dosť zľadovateľý. Po dlhšom páde žľabom mal viacero zranení, okrem iného úraz končatín a hlavy, sťažoval sa, že nevidí na jedno oko. Záchranári kvôli urýchleniu akcie privolať na pomoc vrtuľník z Popradu. Keďže bol silný vietor, podarilo sa pilotovi len sčasti priblížiť záchranárov k postihnutému. Tí potom pešo prišli k nemu, ošetrili ho a v nosidlách UT ho transportovali na heliport v Zelené doline. Tam sa posádke vrtuľníka podarilo pristáť, naložiť pacienta a transportovať ho do nemocnice. Je to ďalší prípad na poučenie, že do hôr, zvlášť za takýchto podmienok a s nedostatočným výstrojom sa nemá chodiť osamote. Nebyť signálu v mieste, kde spadol, mohlo sa to preího skončiť veľmi zle.

V lete bolo záchraniek dosť veľa, ale žiadna nebola technicky zvlášť náročná a väčšinou sme to zvládali bez nasadenia veľkého počtu dobrovoľných záchranárov. Najčastejšie išlo o doprovod zablúdených, prípadne transport zranených, alebo unavených turistov, ktorí precenili svoje sily. Ako príklad môže slúžiť prípad osemdesiatročného poľského turistu, ktorý aj so 76-ročnou manželkou prešli túru okolo Roháčskych plies. Z najvyššie položeného plesa už zostupovali veľmi pomaly a

keď ich pri Roh. vodopáde zastihla tma, turista už nevládla urobiť ani jeden krok. V jeseni bolo ešte pár takýchto ľahších záchranných akcií, za zmienku stojí pátranie po českom občianovi, ktorý sa podľa informácií rodiny a známych mal stratiť v Roháčoch. Odišiel z domu narýchlo, zanechal len jednu sms-ku, že ide do Roháčov a že tam aj ostane. Rodina nevytlúčila, že mohol mať samovražedné úmysly. Podľa indícií sme prepátrali vytyčené oblasti, dokonca sme v dobrom počasí a viditeľnosti vrtuľníkom prepátrali celý hrebeň od Sivého vrchu až po Kasprov vrch, ale po hľadanom ani stopy. Dodnes nemáme informácie o nájdení ani od polície, takže ho evidujeme ako nezvestného.

7. decembra, v deň oslavy vymenovania patróna horských záchranárov sme boli pátrať po šiestich zablúdených poliakoch v oblasti Babej hory. Podmienky v teréne boli náročné, bolo pol metra nového snehu a na vrchoch bola víchrica okolo 100 km/h. Dobrovoľníkom HZS z Or. Polhory sa podarilo so zablúdenými nadviazať telefonický kontakt a neskôr ich pomocou svetiel navigovali smerom na Slanú vodu. Po troch hodinách od vyzvania sme ich našli na jednej z lesných ciest pod Babou horou, asi 3-4 kilometre od Slanej vody, kam sme ich potom transportovali. Boli trochu podchladení a niektorí aj vyčerpaní po celom dni vo fujavici.

Chcel by som na záver veľmi poďakovať všetkým ktorí sa zúčastnili na záchranných akciách, aj ostatným, ktorí boli pripravení pomôcť. V tom je práve podstata činnosti dobrovoľníka v HS. Myslím si, že u nás sa nikto záchrannej činnosti nevyhýba, práve naopak niektorí sa občas hnevajú, že sme nezavolali práve ich. To je ten lepší prípad fungovania a dúfam, že si to zachováme aj do budúcnosti.

Rastó Šroba

Činnosť v roku 2013

Zima 2012-2013

Minulá zima bola opäť celkom štedrá na sneh, napadlo v prírastkoch 410 cm snehu. Tešiť sa mohli lyžiari a zhruba od polovice januára sa tvorili dobré podmienky aj pre skialpinistov, zimných turistov a horolezcov. Lavínové nebezpečenstvo 3. stupňa pretrvávalo 36 dní, najviac vo februári. Lavínová „štvorka“ bola vyhlásená na 2 dni vo februári. Vtedy sme aj urobili dva preventívne odstrelý lavín v Spálenom žľabe kvôli bezpečnosti lyžiarov na zjazdovej trati v stredisku Spálená. V tomto stredisku sme aj vykonávali lyžiarsku službu. V pracovné dni 2 profesionáli a cez víkendy po dvaja dobrovoľníci + 1 čakateľ. Na zjazdovke sme ošetrili a transportovali dovedna 84 zranení, z toho 12 vážnych. Jedenkrát pri zranení chrčtice sme použili vrtuľník z Popradu. Mimo zjazdovky – v teréne sme v zime zasahovali iba raz – pri páde slovenského turistu po Banikovskom sedlom. S jeho transportom nám pomáhal tiež vrtuľník z ATE Poprad. V zime prebehlo aj pravidelné (každé 2 roky) preškolenie a preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon pozemnej a základnej záchrannej činnosti. Spôsobilosť si predĺžilo 17 členov na PZČ a 8 členov na ZZČ. Ďalší piati si predĺžili platnosť oprávnenia vykonávať lyžiarsku službu na zjazdovkách.

Lúčna 31. 8. 2013

Leto 2013

V medzisezónne počas uzávěry chodníkov sme sa venovali preventívnej činnosti, urobili sme veľa prednášok a ukážok pre školy aj menšie skupiny. Tiež sme prekontrolovali a robili údržbu reťazí a zabezpečovacích pomôcok na hrebeni Roháčov. Počas mimosezóny sme zasahovali 3-krát. Dvakrát to bolo pátranie a raz ošetrovanie a zvoz zraneného v oblasti Babej hory. V letnej sezóne slúžili cez víkendy po dvaja dobrovoľní záchranári + jeden čakateľ. Zasahovali sme spolu 19 krát, väčšinou pri pátracích akciách a doprovoze zablúdených. 6-krát sme znášali zranených na nosidlách z dolín Roháčov. Jedna pátračka, pri ktorej sme použili aj vrtuľník letky MV SR sa skončila neúspešne a osoba je stále nezvestná. Vrtuľník sme použili ešte 2-krát. Raz pri transporte zranenej osoby zo Salatína, raz v Oraviciach. V lete sa uskutočnila letná časť preškolenia dobrovoľných členov a výber čakateľov na školenie ZZČ. Do kurzu sa dostali traja čakatelia, ktorí na jeseň už aj absolvovali letnú časť.

Športovo - spoločenské akcie a asistencie

Štefánský výstup
Zimný triatlon
Tatarkov memoriál
Psie záprahy
Preteky Bokami Západných Tatier
Výstupy na Lúčnu(zima, leto)
Sviatok hôr
Oravaman - triatlon
Výstup na do sedla pod Osobitú
Futbalový turnaj na Morave
Futbalový zápas proti TOPR-u
Pietna spomienka
za obete hôr – Zverovka
Výročná omša zvolenia patróna záchranárov Jána Pavla II. atď

Rastó Šroba

Dar horskej služby

Horská služba na Slovensku dostala vlni najkrajší dar k budúročnému okrúhlemu 60. ročnému jubileu organizovanej horskej záchrany. Vlni 21. októbra 2012 počas pontifikálnej svätej omše v Terchovej, ktorú celebraval apoštolský nuncius v SR Mario Giordana s ordinárom Ozbroyených síl a Ozbroyených a záchranných zborov SR Františkom Rábekom, vojskármi, policajníkmi a hasičskými kaplánmi za účasti profesionálnych i dobrovoľných členov všetkých oblastí Horskej služby na Slovensku, verejných činiteľov, poľských horských záchrancov z TOPR zo Zakopaného bol v priamom televíznom prenose

Zuberec, 7.12.2013

vyhlásený blahoslavený Ján Pavol II. za patróna horských záchrancov na Slovensku. Bol to najkrajší historický duchovný okamih tejto ušľachtilej organizácie. Odvtedy opierajú horskí záchránari svoj život i svoju mnohokrát veľmi nebezpečnú prácu už aj o svojho nebeského patróna. Výročná svätá omša sa konala pod Roháčmi. Výročná svätá omša blahoslaveného Jána Pavla II v Zubercoi sa niesla posvätnéj atmosfére V sobotu 7. decembra tohto roku mierili záchrancovia v snehovej víchrici do Zuberca. Zuberec bol vybraný za miesto konania prvej výročnej svätej omše vyhlásenia blahoslaveného Jána Pavla II za patróna horských záchrancov Slovenska v Zubercoi. Nie náhodou. Bola to odmena za to, že myšlienka vyhlásiť pápeža Jána Pavla II patróna horských záchrancov na Slovensku sa zrodila v Roháčoch. Autorom bol zubercký záchrana Alojz Žuffa, ktorý sprevádzal v roku 2009 hrebeňom Ostrého Roháča otca biskupa, ordinára Ordinariátu ozbrojených síl, Ozbroyených a záchranných zborov Slovenskej republiky Monsiñora Františka Rábeka. Pán biskup zohral významnú úlohu v procese priprav, predloženia návrhu, priebehu schvaľovania Svätou stolicou, až po vyhlásenie blahoslaveného Jána Pavla II. za patróna Horskej záchrannej služby a rovnako bol aj hlavný celebrant prvej výročnej svätej omše v rímskokatolíckom kostole svätého Vendelína v Zubercoi. Svätýňa nášho kostola i najbližšie okolie bolo vyzdobené symbolmi horskej záchrany s obrazom blahoslaveného Jána Pavla II a kyticou voňavej kosodreviny. Svätá omša začala slávnostným sprievodom za spevu prvých dvoch

strof piesne Goraľu cy či ňe zaľ. V čele bola Zuberská ľudová hudba v zuberckom kroji, za nimi trojica členov HS so zástavou Horskej služby oblasti Západné Tatry sever - Roháče, za nimi čestní hostia slávnosti, dvaja členovia s darom pre otca biskupa, nasledovali lektori čítania evanjelia a modlitieb veriacich zo Zuberca zástupca náčelníka Rastislav Šroba a profesionálny člen Rudo Žuffa. Potom v zástupe vstupovali tri dvojice nesúce obetné dary zapálený adventný kahanec, horolezecký a záchranný materiál požívaný pri záchranných akciách horolezecké lano, horolezecký čakán, obetné dary chlieb a víno. Nasledova-

rovnakom poradí. Všetci však zastali vpredu pred oltárom a dospievali ostávajúce strofy piesne Goraľu cy či ňe zaľ. Za hudby mariánskej piesne sa vydal sprievod pred kostol. V spevoch a pri piesňach slovenským záchrancom hlasovo výborne pomohli veriaci zo Zuberca. Oslava v Kolibe priniesla zaujímavé spomienky na Svätého Otca v Tatrách. Otec biskup obdaroval každého záchrancu. Po svätej omši pokračovala slávnosť spoločným posedením u našich kolegov záchrancov, štedrých sponzorov otca a syna Jozefov Šuriňákovcov v Kolibe. Všetkých privítal radostný spev a rezká hudba našich muzikantov. Na úvod zaznela báseň v „Pozdrav k horám“ od básnika Katoľickej moderny, katolíckeho kňaza Cyrila Harmatu Milotinského, nášho rodáka. S precítením ju recitoval predseda Klubu seniorov Horskej služby Západné Tatry sever Stanislav Jandura, organizačný vedúci výročnej svätej omše i následnej oslavy. Nasledoval pozdrav najvyššieho predstaviteľa našej obce pána starostu Ing. Vladimíra Šišku. Starší záchránari ho poznali ako syna bývalého dlhoročného a známeho profesionálneho horského záchrancu z Roháčov a náčelníka oblasti Západné Tatry Júliusa Šišku. Slávnostný prítok predniesol náčelník Horskej záchrannej služby oblasti Západné Tatry Ing. Roman Švanda. Medzi nami sme srdečne privítali našich predchodcov, seniorov Horskej služby z celého Slovenska, ktorý pred 60 rokmi začali organizovane vykonávať horskú záchranu, zástupcu riaditeľa Horskej záchrannej služby Ing. Karola Chválu, profesionálnych i dobrovoľných horských záchrancov

všetkých oblastí Slovenskej republiky, našich kolegov horských záchrancov z Poľska zo Zakopaného, milú a vzácnu osobu, bývalého profesionálneho záchrancu Horskej služby TANAPu z Novej Lesnej, pamätníka stretnutia so Svätým Otcom Jánom Pavlom II počas druhej návštevy Slovenska v roku 1995 vo chvíľach jeho oddychu v horskom hoteli Sliezky dom vo Vysokých Tatrách - Štefana Závackého so svojim synom, autora skvelej myšlienky návrhu patróna horských záchrancov na Slovensku, nášho rodáka Alojza Žuffu. S veľmi veľkou úctou a vďakou aj realizátora myšlienky vyhlásenia nášho nebeského patróna, osobu, ktorá zohrala významnú úlohu v procese priprav, predloženia návrhu, priebehu schvaľovania Svätou stolicou, až po vyhlásenie blahoslaveného Jána Pavla II. za nášho patróna otca biskupa, vôbec prvého ordinára Ordinariátu ozbrojených síl, ozbrojených a záchranných zborov Slovenskej republiky Monsiñora Františka Rábeka s duchovným sprievodom. Výročná oslava sa niesla v radostnej a dôstojnej atmosfére. Štefan Závacký porozprával najkrajšie životné dojmy v horách so stretnutia so Svätým Otcem. Otec biskup František Rábek všetkých milo prekvapil. V Zubercoi v kostole i na oslave v Kolibe sa veľmi dobre sa cítil a keďže slávnosť sa konala v adventnom čase, daroval každému pod vianočný stromček jeho vydané knihy s osobným venovaním, Svetlo adventných a vianočných dní a pre všetkých veľmi hodnotnú modlitebnú knižku Kresťan v uniforme, určenú aj pre prislušníkov záchranných zložiek.

Štefan Škerda

Pamätáme na Vás – nezabúdame

Navštíviť hroby tých členov HS, ktorí nás opustili na ceste do večnosti je povinnosťou seniorov už viac ako dvadsať rokov. Tak aj tohto roku, 29. októbra v dopoludňajších hodinách sa vybrala päťčlenná delegácia seniorov na hroby našich predchodcov, ktorí kládli základné kamene našej organizácie i našich kolegov, ktorí predčasne opustili tento svet. Položením vetvičky kosodreviny, zapálením sviečky a krátkej modlitby sme takto navštívili 25 hrobov našich členov.

V Zubercoi: Michal Daňo, Karol Halák, Karol Jančo, František Matlák, Ján Majerčák, Štefan Šroba, Marián Šroba, Ladislav Jurina, Július Šiška, Alojz Kovál', Eduard Šuriňák, Alojz Žák, Jozef Vojaššák, Vladimír Slimák. V Habovke: Alojz Žák, Anton Halák, Štefan Ondrik. V Oravskom Bielom Potoku: Julius Gerat, František Paččo. V Podbieli: Ing. Ivan Karisný, Pavol Potocký. V Nižnej: MUDr. Jozef Homola, Emanuel Hučala. V Trstenej: Gustav Stračák, Jozef Dinda.

Stano Jandura

Odišiel z našich radov

Pri dopoludňajšom bití zvonov na Zuberckom kostole sa dozvedáme smutnú správu, že 11.9.2013 zomrel náš člen, senior Horskej služby Alojz Žák vo veku 82 rokov svojho života. Do radov HS vstúpil v roku 1965, kedy vybavenosť členov bola

veľmi biedna. Pracoval v ministerstve vnútra ako policajt. V obci bol veľmi obľúbený pre svoju skromnosť. V roku 1960 sa stáva tajomníkom miestneho ná-

rodného výboru a od roku 1964 až do 1968 jeho predsedom. Potom nastupuje ako náčelník pohraničného oddelenia v Zubercoi, kde pracoval až do dôchodku. Z hľadiska svojho postavenia bol veľkým prínosom aj pre horskú službu. V dôchodkovom veku bola často prechádzal po bližších i vzdialenejších dolinách Západných Tatier. Ďakujeme Ti za pomoc a rozvoj našej oblasti.

Stano Jandura

Turnaj HS s novým názvom

Aj v tomto roku sa podarilo zorganizovať turnaj HS. Organizácia pripadla na kolegov z Moravy, ako vždy sa toho zhostili výborne. Na počesť nášho kamaráta Gustu Zatkálíka sme turnaj pomenovali podľa neho. Veď Gusto bol dušou tohto turnaja od začiatku a tiež dobrým kamarátom mnohých členov HS, samozrejme aj nás z Roháčov. Futbal sa hral na ihrisku v Jablunkove. Potom sme sa presunuli na chatu na Javorovom, kde sa pokračovalo v spoločnom posedení. Aj keď tu

nejde o výsledky, ale o stretnutie s kamarátmi a teraz už aj spomienku na Gustu, treba pre úplnosť uviesť aj poradie. Memoriál Gustu Zatkálíka vyhrali domáce Moravské Beskydy, na druhom mieste HS Roháče, tretí skončili chlapi z Nízkyh Tatier a štvrté Zapadné Tatry juh. Dúfam, že sa nám tradíciu tohto pekného podujatia podarí udržať. Na budúci rok sme na rade my.

Rudo Žuffa

Zápas HS Roháče - TOPR v Zubercoi, 12.10.2013

Zápas HS Roháče - TOPR

V sobotu 12 októbra sa konal priateľský futbalový zápas medzi horskými záchrancami z Rohá-

vyrovňavajúci gól a tak to bolo až do konca zápasu. Po dokopaní jedenástok sa však nič nezmenilo

Zápas HS Roháče - TOPR v Zubercoi, 12.10.2013

Peter Schmierer

Pietne miesto, 29.10.2013

Heliport, 7.9.2013

čov a horskými záchrancami z druhej strany Tatier, zo Zakopaného. Po privítaní a úvodnom výkope začal súboj, v ktorom od začiatku dominovali Zuberčania, ktorí strelili aj prvý gól. Po krátkej pauze a výmene strán sa však karta mierne otočila a naši kolegovia zo Zakopaného strelili

Gonsenica Rasto

Školenie 24. 2. 2013

Školenie 10. 6. 2013

HORSKÁ SLUŽBA - ROHÁČE

Venujte svoje 2% z dane z príjmov, či už Vašich ako fyzických osôb, Vašich firiem, alebo firiem v ktorých ste zamestnaný

Horská služba
ROHÁČE

Horská služba Zverovka
027 32 Zuberec
IČO: 36144223
ČBU: SLSP -5049720378/0900

www.hsr.sk — www.hsr.sk — www.hsr.sk